BRABANTSE AGROFOOD

Panel Zorgvuldige Veehouderij

Advies 4 gemeente Alphen Chaam

1 Achtergrond plan

Egelsbroek Vastgoed BV heeft aan de Baarlesebaan 2 in Alphen een varkensbedrijf met een bouwblok van 1,5 hectare. Het bedrijf heeft ruim 400 fokzeugen en heeft een omgevingsvergunning voor een nieuwe stal voor 85.000 vleeskuikens. De eigenaar heeft meerdere vleeskuikenbedrijven en heeft deze locatie destijds gekocht met het doel om het bouwblok te vergoten naar 2,5 ha. Naar aanleiding van het megastallendebat in 2010 is het provinciale beleid gewijzigd en kon het bedrijf de vergroting naar 2,5 ha niet meer realiseren. Het bedrijf heeft de vergunde stal voor 85.000 vleeskuikens nog niet gerealiseerd. De initiatiefnemer is nu voornemens om een nieuwe stal te bouwen voor 110.000 vleeskuikens en deze te voorzien van een dierenwelzijnsvriendelijk (1 ster Beter Leven Dierenbescherming) concept dat energieneutraal is. Voor deze ontwikkeling vraagt het bedrijf een uitbreiding van het bouwblok naar 2,4 ha.

2 Vraag gemeente

De gemeente Alphen Chaam wil dat het Panel beoordeelt of het hier gaat om een innovatief bedrijfsconcept waarvoor een uitbreiding van het bouwvlak groter dan 1,5 hectare nodig is. De gemeente is bereid om mee te werken aan de vergroting mits het Panel oordeelt dat sprake is van een innovatief bedrijfsconcept.

3 Algemeen

Het Panel constateert een ambitie bij de heer Van Boxem (ondernemer) om verdere stappen te zetten met betrekking tot een zorgvuldige veehouderij en de heer Van Boxem is er van overtuigd dat “sterrenvlees” de toekomst heeft.

4 Beoordeling Panel

Het Panel beoordeelt deze vraag, uitbreiding van de veehouderij boven 1,5 ha vanwege een innovatief bedrijfsconcept, op drie punten conform paragraaf 4 van de Beleidsregel afwegingskader Panel Zorgvuldige Veehouderij.

a) Is de veehouderij voldoende zorgvuldig?

Het Panel beoordeelt dit door middel van de ingevulde BZV. De BZV score wordt beschreven in paragraaf 3.6 van de aanvraag. Uit de beoordeling blijkt dat een aantal uitgangspunten bij het bepalen van de BZV score afwijken van de aanvraag. De verschillen zijn beperkt, het bedrijf zou ook dan voldoen aan de minimumscore van de BZV en is

daarmee als zorgvuldig te beschouwen.

b) Is het bedrijfsconcept innovatief?

Het bedrijf past t.b.v. dierenwelzijn een systeem toe met 1 ster van het Beter Leven Keurmerk van de Dierenbescherming. De toepassing van het dierenwelzijnsconcept leidt tot meer ruimte per dier en een hoger energieverbruik. Het hogere energieverbruik wordt gecompenseerd door een combinatie van technieken toe te passen met als doel het bedrijf energieneutraal te maken. Het bedrijf past hiertoe de volgende technieken toe:
- Warmtepomp t.b.v. vloerverwarming;
- warmtewisselaars;
- koude/warmte opslag;
- ventilatieplafond;
- warmte uitwisseling tussen de pluimvee- en varkenstak;
- zonnepanelen;
- Ionisatietechniek;

De maatregelen zijn deels (b.v. de warmtewisselaar) ook gunstig voor het milieu (ammoniak- en fijn stof reductie).

Wat betreft de innovatie[1] oordeelt het Panel als volgt:

a. Bij varkens worden ventilatieplafonds veelvuldig toegepast. In Kootwijkerbroek is een veehouder die het toepast bij vleeskuikenouderdieren. Het ventilatieplafond is voorzien van regelbare inlaatventielen en moet bijdragen aan efficiëntere warmte- en luchtvoorziening. Voor zover bekend wordt dit systeem in Noord Brabant nog niet toegepast bij vleeskuikens. Het panel is van mening dat sprake is van innovatie.
b. De toepassing van koude/warmte opslag en warmtewisselaars is niet nieuw, dit wordt niet gezien als innovatie. Bovendien is de warmtewisselaar nodig om te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen voor fijn stof emissies.
c. Het bedrijf past een ionisatietechniek toe. Dit systeem is recent opgenomen in de Maatlat Duurzame Veehouderij en wordt op verschillende plaatsen reeds toegepast met wisselend effect op reductie van fijnstof. Verder is het de vraag of het in de voorgenomen opzet werkt aangezien voor goede ionisatie een hoge luchtsnelheid nodig is. Door de inzet van een ventilatieplafond neemt het ventilatiedebiet af (halveert). Dit kan nadelig zijn voor de effectiviteit van de ionisatie. Het Panel is van mening dat geen sprake is van innovatie.
d. Het bedrijf wordt zo ingericht dat het aan de criteria van 1 ster Beter Leven Keurmerk

[1] De innovaties zijn beschreven in Hoofdstuk 2 van de aanvraag

NB: Het Panel Zorgvuldige Veehouderij Noord-Brabant brengt op verzoek van gemeenten onafhankelijke adviezen uit over een uitbreiding van een veehouderij, wanneer een bedrijf met een innovatief en zorgvuldig bedrijfsconcept geen voldoende BZV-score haalt, wanneer een zorgvuldig bedrijf niet kan voldoen aan de BZV doordat certificaten ontbreken en wanneer een bedrijf vanwege een innovatief en zorgvuldig bedrijfsconcept een groter bouwblok dan 1,5 hectare nodig heeft. Als het advies positief is kan een gemeente de vergunning verlenen wanneer ook aan alle andere wettelijke kaders is voldaan. Bij een negatief advies moet de gemeente de vergunning weigeren. Het Panel hoort bij de BZV en draagt zo bij aan de transitie naar een zorgvuldige veehouderij in Noord-Brabant. Het Panel stelt de adviezen op volgens een door GS vastgesteld afwegingskader.
Voor meer info: www.brabant.nl/zorgvuldigeveehouderij.

van de Dierenbescherming kan voldoen. Het Panel is van mening dat deze concepten niet innovatief zijn, het Beter Leven concept wordt veelvuldig toegepast in de vleeskuikenhouderij. Het Panel is van mening dat geen sprake is van innovatie.

e. De combinatie van het dierenwelzijnsconcept met het totaal van de bovenstaande maatregelen om het bedrijf energieneutraal te maken wordt door het Panel als innovatief beschouwd.

Het Panel Zorgvuldige Veehouderij constateert dat de pluimveetak van het bedrijf in de gewenste opzet stappen zet in verduurzaming. Hiermee worden met name de prestaties t.a.v. dierenwelzijn en energieverbruik (Planet en Profit) verbeterd.
Wat betreft gezondheid (People) is de voorgenomen menging van zowel grotere aantallen varkens als pluimvee op één bedrijfslocatie een risico. De bedrijfsvoeringen van de beide takken worden gescheiden en het is niet toegestaan om tijdens één bedrijfsbezoek zowel de kippen als de varkensstal te betreden. Het panel is van mening dat voldoende maatregelen worden getroffen om de gezondheidsrisico's voor mens en dier te beperken.

c) Is voor het innovatieve bedrijfsconcept meer dan 1,5 hectare nodig?
Het afwegingskader van het PZV zegt:
Artikel 4.4 Uitbreiding boven 1,5 hectare noodzakelijk
1. Gedeputeerde Staten stellen vast of de uitbreiding van het bedrijf groter dan 1,5 hectare noodzakelijk is voor de ontwikkeling van een zorgvuldige veehouderij vanwege een innovatief bedrijfsconcept.
2. Gedeputeerde Staten beoordelen daarbij of:
a. de toepassing van een innovatief bedrijfsconcept in een zorgvuldige veehouderij de uitbreiding boven 1,5 hectare noodzakelijk maakt;
b. de noodzaak tot uitbreiding niet is ingegeven door de wens voor het houden van meer dieren.

Het provinciale beleid bevat geen afwijkingsmogelijkheid voor dierenwelzijn. Initiatieven die bijdragen dierenwelzijn krijgen niet meer bouwblokruimte. Dit kan er in de praktijk toe leiden dat -voor initiatieven waarvoor meer oppervlakte per dier noodzakelijk is- een bedrijf in dat geval minder dieren moet gaan houden.

Dit specifieke bedrijf heeft een omgevingsvergunning die het mogelijk maakt om een nieuwe stal op te richten voor ongeveer 85.000 vleeskuikens binnen het bouwblok van 1,5 ha. Uit de aanvraag voor het Panel blijkt dat het bedrijf wil -met een innovatieve bedrijfsopzet- uitbreiden naar 110.000 vleeskuikens en vraagt daarvoor een bouwblok van 2,4 ha. Voor de

uitbreiding naar 110.000 vleeskuikens heeft het bedrijf een Natuurbeschermingswet-vergunning. De Natuurbeschermingswet (NB-wet) vergunning en de omgevingsvergunning zijn gescheiden sporen.
In de onderbouwing van de aanvraag wordt op pagina 3, onder het kopje “Voorgeschiedenis” aangegeven dat voor de continuïteit van het bedrijf een uitbreiding noodzakelijk is. Hierin is aangegeven dat de aanvankelijke omschakeling van fokzeugen met biggen, naar een gesloten bedrijfsvoering van zeugen en vleesvarkens met eenzelfde aantal fokzeugen eveneens te gering is van omvang voor een rendabele bedrijfsvoering. Daarom wordt er nu gekozen voor uitbreiding met vleeskuikens. Door de aanvrager wordt aangegeven dat alleen 110.000 plaatsen rendabel en economisch verantwoord is. Dit wordt onderbouwd door saldoberekeningen die op verzoek van de aanvrager zijn opgesteld door Connecting Agri&Food. Connecting Agri&Food heeft de verwachte bedrijfseconomische resultaten van drie scenario’s doorgerekend, te weten: 50.000, 85.000 en 110.000 dierplaatsen voor vleeskuikens. Hieruit blijkt dat er een (verwacht) schaalvoordeel is bij een groter aantal plaatsen.

5 Samenvattend en conclusie

Het Panel is van mening dat enkele maatregelen op het bedrijf innovatief zijn. Ook de combinatie van maatregelen is innovatief. Het Panel is dan ook van oordeel dat sprake is van een innovatief bedrijfsconcept dat bijdraagt aan een ontwikkeling naar zorgvuldige veehouderij.

De aanvrager heeft afdoende aangetoond dat voor de gevraagde innovatieve bedrijfsopzet de uitbreiding tot 2,4 ha noodzakelijk is en het Panel is dan ook van mening dat een bouwvlak van 2,4 ha benodigd is om de vleeskuikenhouderij met de voorgenomen maatregelen uit te voeren en economisch rendabel te zijn
Het Panel geeft een **positief advies** over de voorgestelde uitbreiding van het bouwvlak van 1,5 naar 2,4ha.

Namens Panel Zorgvuldige Veehouderij
T. van de Ven, secretaris
‘s-Hertogenbosch, februari 2017.

NB: Het Panel Zorgvuldige Veehouderij Noord-Brabant brengt op verzoek van gemeenten onafhankelijke adviezen uit over een uitbreiding van een veehouderij, wanneer een bedrijf met een innovatief en zorgvuldig bedrijfsconcept geen voldoende BZV-score haalt, wanneer een zorgvuldig bedrijf niet kan voldoen aan de BZV doordat certificaten ontbreken en wanneer een bedrijf vanwege een innovatief en zorgvuldig bedrijfsconcept een groter bouwblok dan 1,5 hectare nodig heeft. Als het advies positief is kan een gemeente de vergunning verlenen wanneer ook aan alle andere wettelijke kaders is voldaan. Bij een negatief advies moet de gemeente de vergunning weigeren. Het Panel hoort bij de BZV en draagt zo bij aan de transitie naar een zorgvuldige veehouderij in Noord-Brabant. Het Panel stelt de adviezen op volgens een door GS vastgesteld afwegingskader.
Voor meer info: www.brabant.nl/zorgvuldigeveehouderij.